

GHID METODOLOGIC

DE APLICARE A OPȚIONALULUI

„CU MASCĂ, FĂRĂ MASCĂ”

(TEATRU ȘCOLAR)

Prezenta lucrare conține:

- ✚ Programa școlară pentru cursul opțional**
- ✚ Planificare calendaristică**
- ✚ Sugestii de aplicare a cursului**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 GHIDIGENI

**PROGRAMA ȘCOLARĂ PENTRU
CURSUL OPȚIONAL**

„CU MASCĂ, FĂRĂ MASCĂ”

CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII

1 oră/ săptămână pentru clasele a VII-a și a VIII-a

Profesor GHIȚĂ DANIELA-AURORA

NOTĂ DE PREZENTARE

Cursul opțional *Cu mască, fără mască* este destinat elevilor din clasele VII-VIII. Acesta este gândit ca un opțional pe doi ani și include un buget de timp de 36 de ore pe an – o oră pe săptămână, însă structura cursului permite organizarea flexibilă a timpului de învățare.

Literatura și teatrul reprezintă forme de comunicare artistică deoarece, asemenea obiectului estetic, sunt destinate în primul rând să placă. Pentru a-și atinge scopul, fiecare prezintă particularități care transcend limbajul specific.

Modul de preluare a mesajului – vizual, auditiv sau audio-vizual – impus de tipul de imagine artistică, se definește în funcție de relația cu dimensiunea temporală a receptării. Lessing face o clasificare a artelor, în studiul *Laocoon*, publicat în 1765, în arte ale succesiunii și arte ale simultaneității. Mesajul poetic, realizat în cod verbal, poate fi receptat auditiv, atunci când este formulat oral, sau vizual, atunci când este transmis scriptural, cum se întâmplă în cazul literaturii. Corelat unei imagini plastice, ca în cazul caligramei, mesajul poetic este destinat exclusiv unei receptări vizuale; dar corelat cu un mesaj melodic, ca în situația cântecului, este destinat receptării auditive.

Trecând la teatru, mesajul poetic, ca urmare a sincretismului de coduri, capătă o structură complexă, complicând totodată problema receptării: dacă mesajul poetic propriu-zis, realizat în cod verbal, este receptat auditiv, mesajele complementare, care intervin prin codurile non-verbale, cum ar fi cel mimetic sau kinetic, sunt destinate receptării vizuale. Vorbim așadar de o receptare audio- vizuală care presupune un alt mod de participare la actul comunicării. Receptorul devine din cititor, spectator de teatru.

Prin teatru, elevii își exersează lectura, memoria, capacitatea de comunicare orală, de adaptare la atmosfera specifică a unor astfel de situații. Copilul implicat într-o astfel de activitate va reuși mai ușor să-și învingă inhibițiile, emoțiile, să se manifeste spontan și dezinvolt, să se integreze într-un grup.

Acceptarea artei teatrale ca obiect de studiu determină educarea capacității de înțelegere a unui spectacol, de analiză estetică a acestuia, de emitere a unor judecăți de valoare, copilul fiind dispus să empatizeze cu personajele și, implicit cu cei din jurul său.

Cursul de față își propune analiza celor două tipuri de comunicare artistică, înțelegerea punctelor de interferență între acestea și a modului de transmitere a mesajului sensibil.

În egală măsură, urmărim cultivarea și dezvoltarea imaginației audio-vizuale a copiilor prin oferirea unor proiecții audio-vizuale a operelor literare pe care aceștia vor trebui să le citească în prealabil.

Considerăm, de asemenea, că acest curs opțional, prin felul cum este conceput, poate dezvolta dorința elevilor pentru lectură.

Structura programei

Structura programei școlare pentru cursul opțional *Cu mască, fără mască* are următoarele componente:

- **Notă de prezentare** a principiilor care au stat la baza elaborării programei; subliniază importanța disciplinei, principiile și valorile fundamentale, precum și particularitățile acesteia.
- **Competențe generale**, acestea fiind corelate cu domeniile de competențe cheie: competența de comunicare în limba română, competențe digitale, competențe sociale și civice, a învăța să înveți, sensibilizare și exprimare culturală.
- **Valori și atitudini** promovate prin acest curs opțional.
- **Competențe specifice și conținuturi asociate acestora**, care propun elemente specifice derivate din caracteristicile educaționale ale disciplinei.
- **Exemple de activități de învățare** ce ar putea fi realizate pe parcursul orelor.
- **Modalități de evaluare** concepute în strânsă legătură cu specificul cursului opțional propus.
- Sugestii **metodologice**, care cuprind recomandări pentru proiectarea demersului didactic, având rolul de a orienta profesorii în implementarea acestei programe pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare în concordanță cu specificul acestui curs. Ele sunt elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute de programă.

Proiectarea activității didactice trebuie să fie precedată de lectura integrală a programei cursului opțional și de urmărirea logicii interne a acesteia. Activitățile de învățare și strategiile de lucru propuse de cadrele didactice trebuie să țină seama de experiența elevilor la această vârstă și să permită valorizarea pozitivă a acesteia.

Centrarea pe elev, ca subiect al activității instructiv-educative, presupune respectarea unor exigențe ale învățării durabile, așa cum sunt:

- utilizarea unor metode active care pot contribui la dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, tolerant, deschis și creativ;

- exersarea lucrului în echipă, a cooperării și/sau a competiției;

- realizarea unor activități diverse de receptare a textelor literare și nonliterare, care să dea posibilitatea tuturor elevilor de a participa la propria învățare și la dezvoltarea abilităților de exprimare artistică.

COMPETENȚE GENERALE

- 1. RECEPTAREA MESAJULUI AUDIO-VIZUAL**
- 2. EXPRIMAREA ARTISTICĂ**
- 3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE SINTEZĂ A CUNOȘTINȚELOR ACUMULATE LA ALTE DISCIPLINE ȘI UTILIZAREA LOR ÎN CADRUL OPȚIONALULUI**

VALORI ȘI ATITUDINI

- Cultivarea plăcerii de a citi și de a viziona un spectacol de teatru.
- Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice, prin lectura textului sau vizionarea spectacolului.
- Cultivarea sensibilitatii, prin receptarea operei artistice.
- Formarea unor reprezentari culturale privind evoluția și valorile literaturii, teatrului.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI ASOCIATE

1. Receptarea mesajului audio-vizual

Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.1 Identificarea informațiilor esențiale dintr-un mesaj audio- vizual	Ascultarea unor mesaje audio-vizuale diverse, cu scopul de a desprinde esențialul și de a exprima
1.2 Înțelegerea semnificației globale a mesajului audio-vizual	acest lucru la schimbarea rolului de receptor cu cel de emițător
1.3 Depistarea diferențelor dintre opera literară și ecranizarea ei.	Participarea la interacțiuni în care să dovedească înțelegerea replicilor și capacitatea de continuare a dialogului Dezvoltarea atenției distributive și a capacității de a urmări mesajul audio-vizual Exersarea ascultării mesajelor orale în diverse situații de comunicare, în scopul formării unui comportament de ascultător activ

2. Exprimarea artistică

Competențe specifice	Conținuturi asociate
2.1 Povestirea justificând și explicând întâmplări personale, evenimente etc.	Dialog pe teme date; simularea de convorbiri telefonice, povestire în lanț, intrare în comunicare,
2.2 Relatarea amănunțită sau succintă, coerentă, prin cuvinte proprii, fără ticuri verbale și pauze nejustificate între cuvinte și idei;	continuarea comunicării, previziunea unui final neașteptat; Intervenție în convorbire;
2.3 Exprimarea naturală, pronunțând corect și conștient articularea cuvintelor și sunetelor, aplicarea în dialog a salutului și a formulelor de	Utilizarea formulelor de adresare, de menținere și de închidere a unui dialog (conversație în grup). Exprimarea părerilor și sentimentelor personale;

politețe, toleranță față de părerile partenerilor; 2.4 Recitarea expresivă	Memorarea de poezii și fragmente de proză.
---	--

3. Dezvoltarea capacității de sinteză a cunoștințelor acumulate la alte discipline și utilizarea lor în cadrul opționalului

Competențe specifice	Conținuturi asociate
<p>3.1 să utilizeze cunoștințele asimilate la orele de limba română, în dramatizări și jocuri de rol</p> <p>3.2 să utilizeze cunoștințele de geometrie în realizarea unor elemente de decor folosind cercuri, pătrate etc.</p> <p>3.3 să aplice cunoștințele muzicale la activitățile teatrale (interpretare vocală, înălțimea și durata sunetelor)</p> <p>3.4 să utilizeze cunoștințele însușite la celelalte discipline în vederea realizării unor scurte scenete pe diverse teme</p>	

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Receptarea mesajului audio-vizual

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.1 Identificarea informațiilor esențiale dintr-un mesaj audio- vizual	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de citire explicativă- exerciții de sesizare a aspectului esențial dintr-un mesaj transmis- exerciții de audiere, lecturare, vizionare a diferite opere dramatizate
1.2 Înțelegerea semnificației globale a mesajului audio-vizual	<ul style="list-style-type: none">- analiza a spectacolului- desprinderea caracteristicilor fizice și sufletești ale personajelor- grupări de personaje în funcție de anumite caracteristici- participarea la serbări, spectacole ale altor trupe
1.3 Depistarea diferențelor dintre opera literară și ecranizarea ei.	<ul style="list-style-type: none">- dialoguri pe baza textelor studiate sau a spectacolelor vizionate- exprimarea unor opinii personale- exerciții de autoanaliză, de autoevaluare a interpretării și a evaluării reciproce

2. Exprimarea artistică

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.1 Povestirea justificând și explicând întâmplări personale, evenimente etc.	<ul style="list-style-type: none">- prezentarea unui moment teatral inspirat din activitatea cotidiană a elevilor- jocuri de rol- jocuri de mimică, pantomimă
2.2 Relatarea amănunțită sau succintă, coerentă,	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de control asupra respirației

prin cuvinte proprii, fără ticuri verbale și pauze nejustificate între cuvinte și idei;	-frământări de limbă - exerciții de pronunție a unor grupuri de sunete sau a unor vocale cu diferite tonalități, intensități, durate - exerciții de rostire fluentă și corectă - exerciții de interpretare a diferitelor tipuri de caractere
2.3 Exprimarea naturală, pronunțând corect și conștient articularea cuvintelor și sunetelor, aplicarea în dialog a salutului și a formulelor de politețe, toleranță față de părerile partenerilor;	- exerciții de construire corectă a unor replici adecvate ca răspuns la înțelegerea mesajului interlocutorului
2.4 Recitarea expresivă	-exerciții de recitare -exerciții de memorare selectivă -jocuri cu mișcări scenice -intreceri, concursuri

3. Dezvoltarea capacității de sinteză a cunoștințelor acumulate la alte discipline și utilizarea lor în cadrul opționalului

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.1 să utilizeze cunoștințele asimilate la orele de limba română, în dramatizări și jocuri de rol	- exerciții de dramatizare a unor texte literare studiate sau citite, jocuri de rol - exerciții de recitare expresivă a unor poezii
3.2 să utilizeze cunoștințele de geometrie în realizarea unor elemente de decor folosind cercuri, pătrate etc.	- construirea unor elemente de decor folosind cercuri, pătrate etc.
3.3 să aplice cunoștințele muzicale la activitățile teatrale (interpretare vocală, înălțimea și durata sunetelor)	- interpretarea unor piese muzicale în cadrul sunetelor
3.4 să utilizeze cunoștințele însușite la celelalte discipline în vederea realizării unor scurte scenete pe diverse teme	- exerciții de improvizație a unor scenete

MODALITĂȚI DE EVALUARE

Modalitățile de evaluare trebuie concepute în strânsă legătură cu specificul cursului opțional propus. În acest sens se impune deplasarea de accent de la metodele tradiționale de evaluare la strategii de evaluare care să ofere elevilor posibilitatea de a demonstra:

- ceea ce știu (ca ansamblu de cunoștințe);
- ceea ce pot să facă (utilizarea cunoștințelor ca instrumente de raportare critică la medii).

În acest context, evaluarea vizează:

- ✚ Observația sistematică a elevilor
- ✚ Probe orale
- ✚ Probe practice - transpunerea în scenă a unor dramatizări
- ✚ Autoevaluarea
- ✚ Portofoliul
- ✚ Proiectul

SUGESTII METODOLOGICE

Programa oferă posibilitatea organizării flexibile a învățării într-un număr variabil de lecții. Se recomandă ca textele literare selectate în vederea dezvoltării competențelor generale vizate de prezenta programă să fie legate tematic de problema punerii în scenă. Textele literare vor fi selectate atât din literatura română, cât și din literatura universală.

Numărul de texte literare selectate destinate lecturii, pentru fiecare an școlar, este de cel puțin 5 (fragmente sau integrale): poezii, proză narativă și text dramatic.

Pentru formarea și consolidarea competențelor specifice pot fi folosite, individual și în grupuri de lucru, activități de învățare așa cum sunt:

- analiza de text / spectacol de teatru
- comentariul de informații (știri, articole, cronici)
- simulare
- jocul de rol
- studiul de caz
- portofoliul
- brainstorming
- redactarea de articole pentru revista școlii etc.

Scenariile didactice trebuie să fie structurate după modelul: evocare (intrare în temă, actualizarea cunoștințelor), realizarea sensului (predarea-învățarea de noi cunoștințe), reflecție și extindere. Rolul central în procesul de predare-învățare îl are dezvoltarea curiozității elevilor asupra posibilităților diverse de exprimare a propriilor gânduri și sentimente, dar și asupra universului textului.

Bibliografie

- # Călinescu, G., *Studii și conferințe*, ESPLA, București, 1956
- # Călinescu, G., *Scriitori străini*, Ed. pentru literatura universală, București, 1967
- # Drimba, Ovidiu, *Teatrul de la origini și până azi*, Ed. Albatros, 1973
- # Gheorghiu, Mihnea, *Orientări în literatura străină*, ESPLA, București, 1958
- # Gheorghiu, O., *Istoria teatrului universal*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1960
- # Grigore, George, *Arta improvizației scenice*, Editura Proxima, 2009
- # Pavis, Patrice, *Dicționar de teatru*, Editura Fides, 2012
- # Pippidi, D.M., *Antologie de literatură universală*, ESPLA, București, 1956
- # *Salvați capra lui Creangă*, Editura Prut Internațional, 2007
- # Vianu, Tudor, *Studii de literatură universală și comparată*, București, 1963
- # www.didactic.ro
- # www.edu.ro

Clasa a VII-a
Planificare calendaristică orientativă

Nr. crt.	Unități de învățare	Obiective de referință	Conținuturi	Nr. ore	Săpt.	Obs.
0	1	2	3	4	5	6
Semestrul I						
1	<i>Bun venit în lumea teatrului!</i>		Elemente specifice teatrului (machiaj, costume, măști, marionete, afișul teatral) Termeni specifici teatrului (scenă, decor, actor, regizor, sufleor, scenariu, spectator, cortină, culise, spectacol) ; Elemente de cultură teatrală: actori, autori dramatice consacrați.	2	I – II	
2	<i>Sceneta</i>		Vizionarea ecranizărilor după <i>D-I Goe...</i> și după <i>Bubico</i> de I. L. Caragiale	2	III-IV	
3	<i>Piesa de teatru</i>		Vizionarea ecranizării <i>Chirița în provincie</i> de Vasile Alecsandri	2	V-VI	
4	<i>Ce interpretăm?</i>		Lectura și selecția textelor ce vor fi puse în scenă (texte la alegere din opera scriitorului M. Sadoveanu), alegerea personajului	2	VII-VIII	
5	<i>Sus cortina!</i>		Repetarea și punerea în scenă a textelor selectate	4	IX-XII	
6	<i>Noapte sfântă de Crăciun</i>		Serbare dedicată sărbătorilor de iarnă, Joc de rol; Elemente specifice teatrului (decoruri, costume) – confecționare; Decorarea sălii de clasă pentru serbare	3	XIII-XV	
TOTAL ORE SEMESTRUL I				15	15S	
Semestrul al II-lea						
7	<i>24 Ianuarie – Ziua Unirii</i>		Vizionarea unor scenete cu tematică istorică	2	I-II	
8	Scenariști în devenire – 3 ore		Inventarea unor povești și interpretarea acestora; Confecționarea decorurilor, a costumelor.	3	III-V	
9	<i>Teatru tematic: Ziua Internațională a Femeii</i>		Selectarea și interpretarea unor scenete cu tematică specifică	3	VI-VIII	
10	<i>Ziua Mondială a Teatrului - 27 Martie</i>		Concursuri tematice: <i>Recunoaște personajul și autorul; Identifică piesa de teatru; Recunoaște actorul; Prezintă actorul preferat</i>	3	IX-XI	
11	<i>Săptămâna „Școala Altfel”</i>			1	XII	
12	<i>Teatru tematic: Sărbătoarea Paștelui – 4 ore</i>		Selectarea și interpretarea unor scenete cu tematică specifică; Vizionarea unei piese de teatru cu tematică specifică.	2	XIII-XIV	

13	Teatru tematic: 15 Mai - Ziua Internațională a Familiei – 3 ore		Selectarea și interpretarea unor scenete cu tematică familială; Vizionarea unei piese de teatru cu tematică familial.	2	XV-XVI	
14	<i>Hai la carnaval!</i>		Elemente specifice carnavalului (măști, costume); Elemente specifice teatrului – elaborare de afiș, invitații, program-desfășurător; Desfășurarea unui carnaval folosind costume, măști, decoruri și personaje din poveștile dramatizate pe parcursul anului școlar; Organizarea unei expoziții cu materialele realizate de învățător și elevi în cadrul acestui proiect	3	XVII-XIX	
15	<i>RECAPITULARE</i>			1	XX	
TOTAL ORE SEMESTRUL AL II-LEA				20	20S	
TOTAL ORE				35	35S	

Organizarea activității opționalului de teatru

Prin acest opțional mi-am propus să-i determin pe elevii mei să parcurgă două etape ce se deosebesc, dar se și completează: una de conștientizare a potențelor afective și intelectuale și una de completare a sistemului de valori propriu.

În prima etapă, elevii vor realiza: lectura textelor narative ale unor scriitori consacrați, pentru a-și forma o imagine de ansamblu ce-i va ajuta la selectarea unuia în vederea dramatizării; vor identifica elementele necesare înțelegerii mesajului transmis de autor prin intermediul operei literare, prin precizarea indicilor de timp și de spațiu, a etapelor acțiunii și a rolului personajelor în evoluția conflictului; vor indica atitudinea naratorului față de întâmplările relatate și față de personajele implicate în acțiune; vor identifica elementele specifice stilului autorului; se vor recunoaște într-o „mască”; vor accepta ideea că „masca” îi va reprezenta; își vor alege „rolul” dorit; vor stabili elementele ce diferențiază un text narativ de unul dramatic: modul de expunere dominant, interferența genurilor și rolul lor, aspectele de ordin formal, prezența „vocii autorului”, destinația fiecărui text etc.; vor concretiza observațiile, prin transformarea textului narativ în text dramatic; se vor implica în reușita reprezentației teatrale ca: autori, actori, regizori, cronicari dramatici, sufleur, tehnicieni etc.; își vor demonstra capacitatea de evaluare a activității prin interviuri, păreri critice și cronici dramatice.

În cea de-a doua etapă, elevii vor crea texte dramatice, respectând algoritmi învățați în prima etapă; vor lucra în echipă pentru a reprezenta pe scenă textele create; vor realiza cronici dramatice și interviuri pe care le pot publica în revista școlii și astfel vor afla și ceilalți elevi de activitatea lor.

O ultimă etapă va corespunde evaluării și popularizării produselor opționalului de teatru, constând în: afișe, spectacole, concursuri de teatru școlar, schimburi de experiență interșcolare la nivelul zonei și la nivelul județului. Realizarea cronicii dramatice nu este doar un exercițiu de scriere, ci și o modalitate eficientă de evaluare a performanțelor rezultate din parcurgerea etapelor logice anunțate anterior.

Cum se poate desfășura prima etapă

a) Lectura textelor narative

Pentru a le valorifica competențele acumulate la orele de limba și literatura română (spiritul de observație, puterea de comparație, de analiză și de sinteză, spiritul critic și simțul estetic), le-am sugerat elevilor să citească textele literare existente pe lista dată, precizându-le că lectura textelor reprezentative va fi reluată în cadrul ședinței de lucru.

Textele literare propuse de coordonatorii atelierului sunt:

1. **I. Creangă:** - „Amintiri din copilărie” (fragmente), „Dănilă Prepeleac”, „Ivan Turbinică”, „Soacra cu trei nurori”, „Povestea lui Harap - Alb”
2. **I.L.Caragiale:** „D-l Goe...”, „Bacalaureat”, „Lanțul slăbiciunilor”, „Bubico”, „Five o' clock”, „Un pedagog de școală nouă”, „Pastramă trufanda”
3. **Barbu Ștefănescu - Delavrancea:** „Domnul Vucea”, „Hagi - Tudose”, „Sorocova”
4. **Frații Grimm:** „Scufița Roșie”, „Alba-ca-Zăpada”, „Cenușăreasa”, „Muzicanții din Bremen”
5. **M. Sadoveanu:** „Iapa lui Vodă”, „Județ al sărmanilor”, „Un om năcăjit”

b) Selectarea textului narativ

Li se propune elevilor un joc de identificare a persoanei/personajului. Li se sugerează să-și schimbe identitatea iar ceilalți să ghicească cine este, după diferite aspecte: îmbrăcăminte, expresia feței, forma și strălucirea ochilor, defecte fizice, mers, poziția trupului, gesturi, diferite obiecte (toiag, fluiet, ochelari, traistă, vioară, haine, încălțăminte etc.), limbaj, reacția celorlalți la vederea lui ș.a. Fiecare se va strădui „să-și încuie” pe ceilalți și vor căuta „ceva original”. Va trebui să încerce să identifice dominantă morală a unor persoane/personaje: avarul, îngâmfatul, prostul, lăudărosul, răzbunătorul, alcoolicul, răsfățatul, aiuritul, ironicul, melancolicul, rebelul etc. Astfel vor înregistra caracteristicile personalității umane. Pentru a-i determina să identifice persoanele/personajele după limbaj (pregătire, statut social, grad de cultură), li se poate propune să realizeze comunicare dialogată cu parteneri din diferite zone ale țării (Moldova, Ardeal,

Oltenia, Maramureș, Muntenia) și să precizeze elementele ce contribuie la localizarea lor. În situația în care nu vor reuși să-i identifice, elevii a căror identitate nu a putut fi precizată vor menționa diferite elemente ce-ar putea să-i ajute pe colegi. Lămuririle vor contribui la crearea unor portrete-robot, iar exercițiul le-ar dezvălui copiilor mijloacele necesare identificării corecte.

Tot prin joc, vor fi conduși înspre textul literar. Li se va avansa ideea că ar putea să se „transforme” și-n personaje literare, lăsându-le libertatea alegerii. La următoarea întâlnire sala de clasă va deveni, cu siguranță, un fel de Turn Babel, fiecare vorbind „pe limba lui” și comportându-se „în felul lui”, singurul element comun fiind râsul.

Fișa de observație

În selectarea textului narativ, vor avea în vedere aspectele vizate mai jos și posibilitatea reluării acestora în textul dramatic, destinat reprezentării.

Aspecte vizate de elevi la selectarea textului narativ	Da	Nu
1. Dacă există elemente care să ajute la crearea decorului, la relevarea indicilor de spațiu și de timp		
2. Dacă sunt aspecte ce individualizează personajele și contribuie la evidențierea relațiilor dintre ele		
3. Dacă secvențele descriptive pot fi înlăturate fără a afecta armonia textului sau dacă pot fi încadrate în decor		
4. Dacă este posibilă modificarea ritmului desfășurării acțiunii, prin înlocuirea narațiunii cu dialogul și prin eliminarea descrierii		
5. Dacă personajele sunt reprezentative pentru anumite categorii de oameni		
6. Dacă textul corespunde valorilor voastre moral-estetice sau dacă vă pot influența pozitiv atitudinea față de semenii voștri		
7. Dacă ați decodificat mesajul autorului, după prima lectură a textului		
8. Dacă ați recunoscut modalitățile de realizare a expresivității învățate		
9. Dacă textul ales poate fi suport pentru propriile creații		
10. Textul ales este:		
.....		

După lectura operelor destinate selecției, elevii vor completa fișele de observație iar răspunsurile lor vor deveni jaloane în alegerea celor mai reprezentative texte.

c) *Selectarea elevilor care vor transforma textele narative în texte dramatice*

Fișa de evaluare

Nr. crt.	Aspectele vizate la evaluarea dramatizării	Da	Nu	Câștigători
1.	Dacă a surprins atmosfera, spațiul și timpul desfășurării acțiunii			
2.	Dacă a respectat organizarea specifică unui text dramatic: lista de personaje, didascalii, replicile, actele și scenele			
3.	Dacă a plasat corect, în spațiu și timp, personajele			
4.	Dacă a surprins bine personajele: evoluția lor, relațiile dintre ele, rolul lor în acțiune, limbajul care-i individualizează, gesturile, mimica, tonul, atitudinea, poziția socială etc.			
5.	Dacă a conturat bine conflictul			
6.	Dacă dramatizarea poate fi prezentată pe scenă și poate trezi aceleași emoții estetice ca și textul narativ			

d) *Selectarea actorilor*

FIȘĂ DE OBSERVAȚIE

Nr. crt.	Aspecte vizate	Da	Nu	Câștigător
1	Dacă participanții cunosc replicile			
2	Dacă pronunță corect cuvintele ,dacă respectă accentul și pauzele			
3	Dacă folosesc corespunzător gesturile și dacă își modifică tonul și mimica în funcție de conținutul replicilor			
4	Dacă au o mișcare scenică bună			
5	Dacă participanții au o atitudine adecvată atunci când intră în relație de comunicare cu celelalte personaje			
6	Dacă posedă capacitatea de a capta atenția auditoriului			
7	Dacă reacționează corect la impulsurile exterioare: zgomote în sală, inhibiția celorlalți actori, intrarea sau ieșirea din scenă a acestora etc.			

Pentru fiecare rol vor fi aleși câte doi elevi: actorul principal și dublura acestuia pentru ca, în cazul absenței actorului principal, reprezentația să se desfășoare în condiții optime.

e) *Selectarea cronicarilor dramatice și a criticilor literari*

Structura unei cronici dramatice

Introducere	Cuprins	Încheiere
<ol style="list-style-type: none"> 1. Titlul piesei 2. Valoarea acesteia 3. Locul în dramaturgia națională 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza textului dramatic, în funcție de modul cum a fost transpus 2. Descifrarea intențiilor regizorului 3. Atitudinea regizorului față de text 4. Modul de realizare a decorului și a costumelor 5. Distribuția echilibrată a luminii și a fundalului sonor 6. Atmosfera generală creată 7. Analiza jocului actorilor prin referire la: distribuție, performanțe obținute, greșeli și sugestii 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utilitatea spectacolului în educarea estetică a elevilor 2. Calitatea spectacolului

f) *Selectarea regizorului*

Atribuirea unor responsabilități va constitui pentru elevi un moment de încercare, de aceea consultarea și implicarea lor în bunul mers al activității va avea rezultate surprinzătoare. Și în desemnarea regizorului li se va cere părerea. Pentru a-i determina să facă cea mai bună alegere, li se va sugera să-i aibă în vedere pe colegii cu imaginație bogată, dinamici și capabili să se dăruiască reușitei comune. Vor fi propuși patru elevi, cărora li se va trasa următoarea sarcină de lucru: precizarea, cu aproximație, a timpului necesar montării spectacolului și conturarea propriei concepții regizorale.

g) *Reprezentarea teatrală*

Dramatizarea unor texte narative de către elevi este o metodă excelentă pentru depistarea și valorificarea talentelor actoricești, dar și de evaluare.

Cum se poate desfășura etapa a II-a – Reprezentația teatrală după texte create de elevi

a) *Alegerea temei*

Li se poate propune elevilor niște teme, având în vedere vârsta lor și experiența și li se vor stabili un termen pentru a crea textele dramatice ce vor trebui să impresioneze atât prin calitatea conținutului, cât și prin cea a modului de organizare a discursului. Li se poate sugera niște teme, dar elevii vor putea aborda oricare altă temă.

- a. Reflectarea obiceiurilor din zonă
- b. Oamenii de lângă noi

- c. Duhul vremii
- d. „Patria est ubi bene !”
- e. Incursiune în viitor

b) Selectarea textului dramatic

Toți elevii vor fi implicați în selectarea textului propus spre a fi reprezentat pe scenă și alegerea lui se va face pe baza fișei folosite și-n prima etapă, pentru a le arăta că între ei și scriitorii consacrați există o oarecare apropiere.

Urmează etapele precizate și în prima etapă:

c) Selectarea actorilor

d) Selectarea regizorului

e) Reprezentația teatrală

f) Cronica dramatică

Cronicarii dramatici vor citi, în fața celorlalți elevi, cronicile realizate și conținutul acestora va constitui suportul discuțiilor și al concluziilor. Tot acuma se va stabili care dintre cele două reprezentații merită să fie prezentată la concursul de teatru școlar și ce responsabilități vor reveni fiecăruia.

Concluzii

Receptorii, fie ei adulți sau copii, au nevoie de „spectacol”. Privită ca un divertisment, reprezentarea unui text dramatic facilitează înțelegerea mesajului, pentru că elevii asistă la desfășurarea acțiunii iar replicile schimbate cu rapiditate le dau senzația realității. Eliberată de constrângerile orelor de curs, activitatea opționalului de teatru apare ca o oază într-un deșert. Este posibil ca absorbiți de problemele cotidiene, să nu observăm când elevii noștri cad în capcanele „modernității”, că noi, profesorii de limba și literatura română, am rămas, poate, singurul sprijin al unor copii aflați în derută și că acești copii vin la noi cu bucuria speranței în priviri, numai că noi îi neglijăm din lipsa de timp. Copiii au nevoie de joc, de împlinire, de relaxare! Zidurile cenușii ale blocurilor, ce le îngăduiesc spațiul vital, și ale școlii, în care-și petrec o treime din zi, le estompează trăirile și-atunci se refugiază în jocuri „vulgare” sau în „lumi paralele” unde au posibilitatea să acționeze, să se confrunte cu propriile temeri și să se deconecteze.

Uneori, elevii ne pot fi modele. Stând în mijlocul lor, primim gratuit energia și entuziasmul, de care avem atâta nevoie, și ne păstrăm naivitatea copilăriei. Lăsându-ne antrenați în jocurile lor, ne umplem sufletul de lumina ce ne călăuzește în lumea cărților. La atelierul de teatru, rolurile se inversează: elevii ne învață să trăim bucurii uitate iar noi îi urmărim uimiți de inventivitatea lor. Așadar, pentru a-i atrage pe copii și pentru a le câștiga încrederea, trebuie să ne luăm de mână și să ne conducem, reciproc, în universul miraculos al cărții unde ni se dezvăluie vraja ascunsă a cuvintelor și unde ei vor împlini, prin raportarea la adevăratele valori.

Activitatea desfășurată la acest opțional de teatru li se oferă elevilor acest context de împlinire prin efort propriu. Bucuria succesului obținut pe scenă depășește, de multe ori, bucuria notelor mari obținute la obiectele de studiu. Elevii se refugiază într-o lume a lor, ruptă de exterior și guvernată de legile loialității, pentru a fi ei înșiși, pentru a se confrunta cu propria imagine ascunsă în spatele unei „măști” dintr-o operă literară și pentru a-i cunoaște și pe cei de lângă ei. Cu acest prilej îi cunoaștem în toate ipostazele: de parteneri, de inventatori ai unor situații de comunicare inedite, de autori ai unor texte literare deosebite, de interpreți ai unor roluri și de beneficiari ai produselor rezultate.